

Sygn. akt: XXVI GC 884/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 28 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie

XXVI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grzegorz Babiński

Protokolant: protokolant Jakub Wierciński

po rozpoznaniu w dniu 28 czerwca 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) w A.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o stwierdzenie nieważności uchwał

I. oddała powództwo;

II. zasądza od (...) w A. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 3274 zł (trzy tysiące dwieście siedemdziesiąt cztery złote) tytułem kosztów procesu;

III. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie od powoda - (...) w A. kwotę 39,09 zł (trzydzieści dziewięć złotych dziewięć groszy) tytułem wydatków.

SSO Grzegorz Babiński

Sygn. akt XXVI GC 884/17

UZASADNIENIE

Pozwem z 2 listopada 2017 r. powód (...) w A. wniósł przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o stwierdzenie nieważności następujących uchwał:

- uchwały z dnia 27 stycznia 2017 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) sp. z o.o. o zmianie § 21 umowy spółki, zawartej w dniu 26 września 2001r.;

- uchwały z dnia 27 stycznia 2017 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) sp. z o.o. w sprawie powołania P. S. do zarządu Spółki na czas nieokreślony.

Pozwana w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości wskazując, że powód nie posiada legitymacji procesowej do wytoczenia powództwa, ponieważ nie brał udziału w Walnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 30 czerwca 2017 r.

Powód pismem z 21 marca 2018 r. zmodyfikował wniesione powództwo w ten sposób, że obok roszczenia głównego złożył pozew o ewentualne ustalenie nieistnienia wskazanych uchwał na podstawie art. 189 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) w A. to spółka założona 14 marca 1994 r., której delegowanym członkiem zarządu są od 1 kwietnia 2008 r. C. C. (1) i od 11 września 2012 r. H. C. C. (1) jako pełnomocny członek zarządu od tej daty była uprawniona do jednoosobowej reprezentacji spółki (wyciąg - ze statutu – k. 249 - 254, kopia przeznaczona do publikacji w załącznikach do M. – k. 255, wydruk elektroniczny z (...) rejestru przedsiębiorstw – k. 13-14), Wspólnikami pozwanej (...) sp. z o.o. są P. S., który posiada (...) udziałów o łącznej wartości (...) zł i spółka (...) posiadająca (...) udziałów o łącznej wysokości (...) zł (wydruk KRS – k.28-31).

W dniu 27 stycznia 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników, w którym brali udział P. S. i spółka (...) z siedzibą w A. reprezentowana przez J. K.. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło następujące uchwały:

- uchwała o zmianie § 21 umowy spółki, zawartej w dniu 26 września 2001 r., w Kancelarii Notarialnej w W. przy ul. (...) lok. (...) przed notariuszem J. H., za nr Rep. (...) w ten sposób, że otrzymał on brzmienie: „§ 21. Zarząd Spółki składa się z 1 (jednego) do 5 (pięciu) członków, powoływanych przez Zgromadzenie Wspólników na czas nieokreślony”;

- uchwała w sprawie powołania P. S. do zarządu spółki na czas nieokreślony;

(Protokół Zgromadzenia Wspólników z dnia 27 stycznia 2011 r. – k. 15-19).

Członek zarządu C. C. (1) udzieliła w dniu 18 listopada 2015 r. pełnomocnictwa J. K. do reprezentowania mocodawcy podczas Zgromadzeń Wspólników, zarówno zwykłych i nadzwyczajnych, spółki pod firmą (...) sp. z o.o., oraz wykonywania wszelkich praw głosu mocodawcy wynikających z wszystkich udziałów posiadanych w kapitale zakładowym spółki, we wszelkich sprawach objętych porządkiem obrad (Pełnomocnictwo z 18 listopada 2015 r. wraz z tłumaczeniem – k. 147-151, zeznania świadka R. O. – k. 180 - 187).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów z dokumentów, których wiarygodność nie budzi wątpliwości Sądu, a które nie były również kwestionowane przez strony postępowania.

Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z zeznań świadka R. O. (protokół k. 185-188, czas nagrania 00:10:06-00:37:33). Sąd dał wiarę zeznaniom świadka w całości, a w szczególności w zakresie utrzymywania kontaktu pomiędzy wspólnikami spółki oraz okoliczności udzielenia pełnomocnictwa J. K.. Sąd one spójne, logiczne, spontaniczne. Wskazał on m. in., iż Pani C. prawdopodobnie udzieliła tego pełnomocnictwa, ale nie była świadoma o żadnych spotkaniach. Wskazał on na okoliczności powzięcia wiedzy o uchwale.

Sąd oddalił wniosek dowodowy pozwanego zgłoszony na rozprawie w dniu 28 czerwca 2018 r. z przesłuchania stron, jak też w przedmiocie wniesienia pisma przygotowawczego, w którym miał złożyć tłumaczenie przysięgłe pełnomocnictwa, zarzucając jego nieprawidłowość. W zasadzie oba wnioski sprowadzały się do wniosków dowodowych jako takich. Były one jednak spóźnione. Zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Wskazać należy, iż zgłoszenie tych dowodów nie było uzasadnione tokiem sprawy, jak też innymi czynnościami dowodowymi. Strona powodowa dysponowała pełnym materiałem dowodowym, już na etapie zajęcia stanowiska pozwanego, czy to w odpowiedzi na pozew, odpowiedzi na wniosek o zabezpieczenie. W szczególności pełnomocnik powoda uzyskał już na tym etapie odpis pełnomocnictwa, wraz z tłumaczeniem, zaś oryginał został okazany na rozprawie w dniu 26 kwietnia 2018 r. Powód co do przedstawionego tłumaczenia przez tłumacza przysięgłego na tym etapie nie zgłaszał żadnych zarzutów. Zatem zgłoszenie wniosków dowodowych na kolejnej rozprawie było ewidentnie spóźnione. Nie zachodziły żadne wyjątkowe okoliczności, a ich dopuszczenie spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy – konieczność odroczenia rozprawy. Należy zwrócić uwagę, iż przetłumaczenie dokumentu przez tłumacza przysięgłego ma szczególny charakter, który wskazuje na wiarygodność i rzetelność tłumaczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 252 k.s.h. osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250 k.s.h., przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Uchwała wspólników powzięta z naruszeniem kworum określonego w umowie spółki podlega zaskarżeniu w drodze powództwa o uchylenie uchwały – art. 249 k.s.h. Jeżeli zaś uchwała wspólników została powzięta z naruszeniem kworum przewidzianego w ustawie, sankcją jest nieważność tej uchwały – art. 252 k.s.h. Podobnie jak powództwo o uchylenie uchwały, prowadzi do nieważności o charakterze względnym (wzruszalności), co oznacza, że zaskarżona uchwała wywołuje skutki prawne aż do czasu jej unieważnienia konstytutywnym orzeczeniem (por. uchwały 7 sędziów SN z 1 marca 2007 r., III CZP 94/06, OSNC 2007, nr 7-8, poz. 95). Konstytutywny wyrok stwierdzający nieważność lub uchylający uchwałę walnego zgromadzenia wspólników wywiera skutek *ex tunc*, zgodnie z art. 254 § 1 i 4 k.s.h., z tym jednak ograniczeniem, że w przypadkach, w których ważność czynności dokonanej przez spółkę jest zależna od uchwały walnego zgromadzenia, uchylenie takiej uchwały nie ma skutku wobec osób trzecich działających w dobrej wierze – art. 254 § 2 k.s.h. Należy więc wskazać, że celem postępowania obejmującego stwierdzenie nieważności albo uchylenie uchwały jest zatem wyeliminowanie ich z wewnętrznego obrotu prawnego spółki.

Należy zwrócić uwagę, iż pozwana spółka w niniejszym procesie w sposób prawidłowy była reprezentowana przez zarząd zgodnie z art. 253 k.s.h., z uwagi na brak pełnomocnika powołanego przez uchwałę wspólników. Brak było przy tym podstaw do ustanowienia kuratora zgodnie z art. 253 § 2 k.s.h. W sprawie nie miał natomiast zastosowania przepis art. 210 § 1 k.s.h. Nie było tutaj sporu pomiędzy członkiem zarządu a spółką ale między wspólnikiem a spółką.

Zgodnie z późniejszą modyfikacją pozwu, strona powodowa zażądała ewentualnie o ustalenie nieistnienia przedmiotowych uchwał na podstawie art. 189 k.p.c. W odniesieniu do podstawy roszczenia należy wskazać, że istotą powództwa art. 189 k.p.c. jest ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa na żądanie osoby mającej w tym interes prawny, a nie eliminowanie z obrotu wadliwej uchwały zgromadzenia wspólników kreujące określony stan prawny. Wyrok wydany w sprawie z powództwa wytoczonego w oparciu o art. 189 k.p.c. nie ma – w przeciwieństwie do wyroku stwierdzającego nieważność uchwały zgromadzenia spółki kapitałowej – rozszerzonej prawomocności materialnej, nie chroniłby również osób trzecich (art. 254 § 2 k.s.h.), co przekłada się na bezpieczeństwo obrotu. Interes prawny w rozumieniu tego przepisu występuje wówczas, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, mająca charakter obiektywny, tj. zachodzi według rozumianej oceny sytuacji, a nie tylko oceny subiektywnej, czyli według odczucia jedynie powoda. Materialnoprawną przesłanką powództwa o ustalenie jest interes prawny powoda. Uznaje się, że interes prawny zachodzi wówczas, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości (wyr. SN z 18 czerwca 2009 r., II CSK 33/09, OSNC 2010, Nr B, poz. 47). Interes prawny zachodzi zatem wówczas, gdy istnieje niepewność danego prawa lub stosunku prawnego, zarówno z przyczyn faktycznych, jak i prawnych. Należy jednak zauważyć, że w pewnych sytuacjach powództwo to stanowi jedyny sposób dochodzenia praw (wyr. SN z 14 lipca 1972 r., III CRN 607/71, OSNC 1973, Nr 4, poz. 64). Interes prawny powoda musi być nadto zgodny z prawem, zasadami współżycia społecznego oraz z cele, któremu ma służyć art. 189 k.p.c. (por. wyrok SN z dnia 20 grudnia 1979 r., III PR 78/79, OSPiKA 1980, z. 11, poz. 196) W powyższym zakresie wskazać należy, że – co do zasady – interes prawny osoby wymienionej w art. 250 k.s.h. nie wstępuje, bowiem ma ona możliwość realizacji swoich interesów za pomocą środków przewidzianych w art. 252 k.s.h. Na uwagę zasługują również fakt, że na mocy art. 252 § 1 k.s.h. wyłączono możliwość zastosowania art. 189 k.p.c., który służył właśnie co do zasady stwierdzeniu wystąpienia bezwzględnej nieważności (por. uchwała 7 sędziów SN z dnia 18 września 2013 r., III CZP 13/13, OSNC 2005, nr 5, poz. 78).

Co do zarzutu pozwanego zawartego w odpowiedzi na pozew dot. braku legitymacji czynnej powódki do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał (...) z 27 stycznia 2017 r., należy wskazać, że strona powodowa należy do grona wspólników spółki, którzy zostali wymienieni w treści art. 250 k.s.h., przysługuje jej zatem – co do

zasady – legitymacja do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Strona powoda podnosiła, że nie była osobiście obecna w dniu 27 stycznia 2017 r. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników pozwanej spółki, na którym podjęto zaskarżone uchwały. Zgodnie natomiast z przedstawionym tłumaczeniem wykonanym przez przysięgłego tłumacza j. angielskiego, w jej imieniu występował pełnomocnik J. K., który posiadał ważne i nieodwołane do tego czasu pełnomocnictwo pochodzące od C. C. (1), która była umocowana do działania w imieniu spółki powodowej. Należy zatem podkreślić, że to pełnomocnik strony powodowej (J. K.) głosował za podjęciem zaskarżonych uchwał.

Artykuł 240 k.s.h. zezwala na podejmowanie uchwał na zgromadzeniu wspólników pomimo braku jego formalnego zwołania. Przepis ten pozwala również na odbycie wadliwie zwołanego zgromadzenia, o ile spełnione są wszystkie wskazane w art. 240 k.s.h. przesłanki. Dotyczy to zarówno zwyczajnego, jak i nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki z o.o. (...) przepisu jest umożliwienie wspólnikom odbywania zgromadzeń bez konieczności przestrzegania procedury formalnej związanej z jego zwołaniem, w sytuacji, gdy wspólnicy są w stanie uzyskać jednomyślność w tym zakresie. Brak tego unormowania zmuszałby spółkę do ponoszenia niekiedy zbędnych nakładów organizacyjnych i czasowych na zwoływanie zgromadzenia, podczas gdy wszyscy wspólnicy byłiby zgodni, co do konieczności odbycia zgromadzenia i powzięcia określonych uchwał. Należy więc zauważyć, że strona powoda, w której imieniu działał pełnomocnik J. K., oraz P. S. (drugi wspólnik spółki) nie zgłaszali zarzutów, co do zwołania Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników.

Z przeprowadzonego dowodu z zeznań świadka R. O. jasno wynika, że udzielono pełnomocnictwa o treści, które znajduje się w aktach sprawy, ale wskazał również, że C. C. (1) była za każdym razem informowana o planowanych zgromadzeniach, a o tym zgromadzeniu zgodnie z zeznaniem świadka nie została poinformowana. Kwestia ta, czy mocodawca został poinformowany o podjęciu czynności nie ma tu znaczenia dla jej skuteczności. Wystarczy, że pełnomocnik był umocowany do jej podjęcia, a co za tym idzie skutek został wywołany bezpośrednio w sferze prawnej mocodawcy zgodnie z art. 95 § 2 k.c. Zgodnie z art. 243 § 1 k.p.c. jeżeli ustawa lub umowa spółki nie zawierają ograniczeń, wspólnicy mogą uczestniczyć w zgromadzeniu wspólników oraz wykonywać prawo głosu przez pełnomocników. Nie można się zgodzić, iż pełnomocnictwo z dnia 18 listopada 2015 r. obejmować miało tylko udział w jednym zgromadzeniu wspólników, mianowicie z dnia 20 grudnia 2015 r. (k. 182 – 183), na którym głosowano w przedmiocie utworzenia kapitału rezerwowego oraz w sprawie wniesienia dopłat. Przeczy temu treść pełnomocnictwa, gdzie odnosząc się do reprezentacji podczas Zgromadzeń Wspólników użyto liczby mnogiej. Jest ono szerokie – obejmuje wykonywanie wszelkich praw głosu, we wszelkich sprawach objętych porządkiem obrad. Dalsze wyczerpanie jest tylko przykładowe – „w szczególności”. Tym samym upoważniało do głosowania w przedmiocie wskazanych uchwał. Udział powoda przez pełnomocnika, głosowanie za uchwałami, powodował, iż nie posiada on legitymacji do zaskarżenia wskazanych uchwał w świetle art. 250 pkt 2 w zw. z art. 252 k.s.h. Nie głosował bowiem przeciwko uchwale. Pozew został złożony także po upływie terminu określonego w art. 252 § 3 k.s.h., tj. po upływie sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale. Skoro powód był prawidłowo reprezentowany na zgromadzeniu w dniu 27 stycznia 2017 r., to wiedzę o tej uchwale podjął już w tej dacie. Termin na zaskarżenie upływał w dniu 27 lipca 2017 r., a pozew został złożony w dniu 2 listopada 2017 r.

Niezależnie od tego wskazać należy, iż że wpis obejmujący zmianę § 21 umowy spółki, dokonany na mocy zaskarżonej uchwały z dnia 27 stycznia 2017 r., został ogłoszony w Monitorze Sądowym i Gospodarczym w dniu 22 marca 2017 r. (k. 86). Zgodnie z art. 15 ust. 1 Ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym od dnia ogłoszenia w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nikt nie może zastrzekać się nieznaną ogłoszonych wpisów. Jednak w odniesieniu do czynności dokonanych przed upływem szesnastego dnia od dnia ogłoszenia podmiot wpisany do Rejestru nie może powoływać się na wpis wobec osoby trzeciej, jeżeli ta udowodni, że nie mogła wiedzieć o treści wpisu. Tym samym nawet przy przyjęciu tej daty powzięcia wiedzy o uchwale jest zaskarżenie nastąpiło po upływie terminu.

Konstatując należy wskazać, że z przeprowadzonego postępowania dowodowego, oraz wniosków dowodowych złożonych przez strony postępowania należy uznać, że zaskarżone uchwały mogły zostać poddane pod głosowanie

przez współników pozwanej spółki, mimo osobistej nieobecności powoda na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 27 stycznia 2017 r., a ustanowiony uprzednio przez powoda pełnomocnik był umocowany i nie przekroczył zakresu udzielonego umocowania.

Należy wskazać, że Sąd oddalił powództwo z uwagi na przekroczenie 6 miesięcznego terminu do złożenia pozwu w sprawie o stwierdzenie nieważności uchwały. Natomiast, co do ewentualnego żądania powódki, należy powtórzyć argumentację, że powództwo art. 189 k.p.c. nie służy eliminowaniu z obrotu wadliwej uchwały zgromadzenia współników kreujących określony stan prawny, oraz posiadania możliwości realizacji swoich interesów za pomocą środków przewidzianych w art. 252 k.s.h., a więc brak interesu prawnego w rozumieniu przepisu 189 k.p.c. powództwo należało oddalić.

Mając na względzie całokształt okoliczności sprawy, powództwo podlegało oddaleniu w całości. O kosztach procesu sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. ustalając, że pozwana wygrała sprawę w całości, a więc obciążył stronę przegrywającą (powoda) kwotą 3.274,00 zł na rzecz (...) sp. z o.o. tytułem kosztów procesu. Na kwotę tą złożyły się koszty zastępstwa procesowego według stawki minimalnej na podstawie § 8 pkt 22 oraz § 10 pkt ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804). Przedmiotem powództwa były dwie uchwały, więc należało koszty wyliczyć następująco $2 \times 1080 \text{ zł}$ (z postępowanie pierwszo -instancyjne) + $2 \times 540 \text{ zł}$ (postępowanie zażaleniowe) + 34 zł (opłata skarbową od pełnomocnictwa) = $3\ 274 \text{ zł}$.

W pkt III orzeczono na podstawie art. 113 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

SSO Grzegorz Babiński

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Grzegorz Babiński